

ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÉS TEJGAZDASÁGI LAPOK

<p>HIRDETÉSEKET a lap kiadóhivatala vesz fel. Arjogyzék ingyen és bérmentve. Hirdetési mellékletek jutányos árban fogadtatnak el.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-utca 15. sz. A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz ezimzendők. Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.</p>	<p>Előfizetési ár a „Gazdasági Lapok” nélkül: Egész évre... 13.— kor. Fél „... 6-50 „</p>
--	---	--

TELEFON: József 40—66.

Az e lapokban foglalt minden cikkért az utánnomása joga fentartva.

KÉZIRATOKAT A SZERKESZTŐSÉG NEM AD VISSZA

TARTALOM.

Tejképződés a tehenek koplalása esetén. — Vas Károly	141
A belföldi állattermelés fokozása. — Graf Miksa	141
Kérdések és feleletek	
Kérdések: Meddő üsző megtermékenyítése. — Halliszt és olajpogácsa hol szerezhető be.	
Feleletek: Halliszt és olajpogácsa hol szerezhető be.	142
Hírek	142

Védőoltóanyagok
lépfene, sertésorbáncz, sorozező üszök, gümökör stb ellen.

RAPID SERUMOK
lépfene, sertésorbáncz, sorozező üszök, sertésvész, vérhas, fertőző tüdőlob, baromfi kolera, mirigykór stb ellen.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT ÁLLÓ
LABORATORIUM
VÉDŐOLTÓANYAGOK TERMELESÉRE
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, IX., LONYAY-UTCZA 18/B.
Sürgőnycim: Vaccin Budapest.
Interurban } reggel 7-től este 6-ig: József 20—14.
 } este és éjjel: József 22—58.

Serumos kombinált oltóanyagok fertőzött állományok és gyógyító oltóanyagok betegállatok kezelésére.
Kivánatra speciális tájolóanyagok készíttetnek.

	emészth. fehérjét g r	keményítő értéket m m o k b a n	száraz anyagot a n	emészth. zsírt a n
6 kg. szalmában ..	60	1128	5142	24
25 » sávanu répaszeletben ..	75	1625	3000	25
1 » melasseban ..	—	480	781	—
1/2 » cukorban ..	—	375	500	—
1/2 » korpában ..	56	240	434	19
1/4 » kókuszpogácsában ..	41	191	224	20.5
	232	4039	10.081	85.5

Miután azonban a fentartó takarmányban kellett volna lenni maradt tejprodukcióna — 1539 018 38.5

Szóval tejképződés céljaira semmi fehérje se jutott s a belföldi tehenek mégis naponta 3-4 litert, a hollandiak pedig 5.0 litert adtak. Ez csak a test fehérjeállományának rovására történhetett s csakugyan a tehenek nagy mértékben le voltak soványodva. A tögyfunctio eme tultengésének, mely még az állat husának lefejtését is lehetővé teszi, köszönhetjük, hogy a télen még volt valamelyes tejünk. (Molkerei Zeitung 1916).

Ujabb, a tejképződésre vonatkozó vizsgálatok. Miként sok más élettani folyamatnál, úgy a tejképződésnél sincs ma még minden részlet tisztázva. Zwart dr. (Hollandiából) legujabban érdekes adatokkal gyarapította ezirányu ismereteinket. Tudjuk, hogy a tej specifikus mirigyváladék, mely a tögymirigy alveolusait kibélelő sejtekben keletkezik a vér alkotórészeiből. Tudjuk, hogy ez a folyamat az idegrendszer befolyása a fejtés okozta idegizgalomra telik meg a vérrel s válik rohamossá a tej elválasztása. A tejképződés időpontját illetőleg az a fel fogás, hogy az nagyrészt a fejtés alatt megy végbe, mert lehetetlennek tűnt fel, hogy a bőtejtelő tehenektől egyszerre fejt tej beletérjen a tögybe. Zwart megdöntötte ezt az érvet; azt tapasztalta u. i., hogy a kifejt tej, sőt néha annak kétszerese is könnyű szerrel visszömlesztethető a tögybe; mindazonáltal maga is azon a nézeten van, hogy a tej jórészt a fejtés alatt keletkezik; bebizonyította ezt azzal, hogy egy 8 literes tehén tögyéből fejőesővel kibocsátván a tejet (kb. 4 litert) az állatot levágatta, a tögyet gyorsan elkülönítette, felszeleteltette s préseltette, de mindössze csak fél liter tejet tudott abból kiszorítani. A szokásos tejmennyiség fele tehát többnyire már ki van választva a fejtés idejére. Előzetes izgatás nélküli csapolást követő rendes fejtéssel pedig többnyire még ugyanannyi tej volt nyerhető. Valamivel több (5.5 liter) tejet tudott kapni csapolással s a tögy kisajtolásával, ha a kathéterezést megelőzőleg dörzsöléssel, nyomkodással izgatta a tögyet, vagyis ha kiváltotta azt az ingert, amely a normális fejtési művelettel állandóan egyenlő, vagy még fokozott intenzitásban tartatván, utóbbi esetben a legtöbb tejet eredményezi. Már ebből is látszik — s ez a szerző második fő konkluziója, hogy a fejtés eredménye szempontjából legfontosabb a fejtőinger szakadatlan érvényesítése. Minden szünet a tejmennyiség apadásában jut kifejezésre és pedig nem azért, mintha a ki nem fejt tej ellennyomása mérsékelné ekkor a kiválasztást, mert hiszen kevesebb lesz a tej akkor is, ha a fejtési szünet alatt kibocsátjuk a felgyülemelő mennyiséget, jelülül annak, hogy az utólagos tejképződéshez erélyes, idegiger foly-

tonos hatására van szükség. Ez az észlelés igazolja a Hegelund-féle és allgauer fejtési fogásokat. Figyelmeztet azután Zwart még arra is, hogy a tögyeredésü tejhibák nagyrészt a bimbócsatorna körkörös záróizmának hiányos működésére vezethetők vissza, mert ez esetben a rendestől eltérőleg a bimbócsatornában mindig van tej s miután ennek alsó vége nyitott, a bakteriumok bejuthatnak, elszaporodhatnak s esetleg tögybajokat okozhatnak. A jól fejlett, szétálló bimbóju tögynél támogatja a záróizmot, még a bimbófal vérteltségétől eredő megduzzadása is, amelynek elmaradása a betegtögyü és hízó teheneknél a maga részéről is hozzájárul ahhoz, hogy a bakteriumok bejuthassanak a tögy belsejébe. (Oesterreichische Molkerei-Zeitung 1917).

A belföldi állattermelés fokozása.

Irta: Graf Miksa.

Ma elsöragu kérdés, hogy milyen módon szaporíthatnók állatállományunkat, főképp szarvasmarhaállományunkat, melyet már a tejtermelés szempontjából is kellő figyelemben kell részesítenünk. Az állattermelésben nemcsak az állatok számszerű szaporítására kell törekednünk, hanem az állatok tenyésztésében azokra a tényezőkre is figyelemmel kell lennünk, melyek az állatállomány teljesítményében közrehatnak. A gyors fejlődés, a hizékonyság, a jó tejelés egyformán fontosak, hiszen ezeken fordul meg a tej- és hustermelés nagysága.

Általában az állattenyésztő azon iparkodik, hogy az állatja, szarvasmarhája minél többféle hasznosításu legyen. Jelesül a kis gazdaságokban fontos az, hogy a szarvasmarha igavonó és hízó minőségében egyformán megállja helyét. Az sem ritkaság kis gazdaságokban, hogy a fejős tehenet is felhasználják igavonás céljára.

Hazánkban a sik vidéken sokáig nagyon ragaszkodtak a magyar siki marha tenyésztéséhez. A primogen eredetü magyar siki marha az Alföld kiterjedt legelőin igen jól bírja a járást, kitünő igás állat s mondhatnám szokásos nemzeti büszkességgel védeni ezt a régi hazai fajtát, habár igazság, hogy a tejtermelésben, hizékonyságban a szimentálival nem veheti fel a versenyt. Napjainkban azonban, mikor át kell térnünk a legelők mesterséges mivélésére, a szarvasmarhának nem kell majd nagy területet a legelőn bejárni, hogy táplálékát megelje, a nem olyan szívós szervezetü, de egyéb tulajdonságában a marhát felülmuló szimentáli fajtáju szarvasmarhát még kiterjedtebben kell tenyészteni. Mindenesetre akadnak majd vidékek, hol a rossz talajviszonyok és a hiányos takarmánytermelés miatt legalább a tiszta vérü szimentáli tenyésztése nehézségekkel jár. A szimentáli a közel jövőben a kisebb gazdaságokban elfoglalhatja a magyar marha helyét, amivel a gazda állattermelését jelentékenyen fokozhatja. A szimentáli éppen olyan irányban hasznosítható, mint a siki marha, de a hus- és tejtermelésben határozottan jobb eredménnyel. Roppant nagy a különbség, ha a szimentáli csak egy évvel is előbb éri el a teljes fejlettségét, mint a magyar siki marha. Ha a megellett borju átlagban 10 kilóval nagyobb, ha az évi tejtermelést háromszorosra fokozhatjuk: a nemzet vagyonának

Tejképződés a tehenek koplalása esetén.

Irta: Vas Károly.

Winkler W. dr., a bécsi mezőgazdasági főiskolán a tejgazdaságtan tanára, felhívja az élelmiszer ellenőrző körök figyelmét arra a körülményre, hogy a tehenek háborus takarmányozása, amely helyesebben szólva koplaltatás, nemcsak a tej mennyiségét csökkentette rendkívüli mértékben, hanem tartalmatlanabbá is tette a tejet. Több gyanutól mentes esetben a saját és a Wiener Molkerei vizsgálatai alapján megállapította, hogy a tej fajsúlya 1.031, a fénytörőképesége pedig 38.5 alá szállt, mely számok pedig a bécsi környéki tejeknél a legalsó határértékeknek tartattak. A fentemlített tejesarnok vizsgálati könyveiből jól lehet látni, mint csökkent a zsirtartalom havi átlaga az 1914 december havi 4.02%-ról 1916 márciusáig 3.15%-ra s később bizonyára még alább. A termelt tejmennyiség és a feletett takarmány egybevetése után egyenesen csodának tartja, hogy egyáltalán adnak tejet egyes tehenek. Például felemlíti a következő esetet, melyben egy tehén kapott:

Pfeiffer Lajos Ferencz

= sertéskereskedelmi, szarvasmarhakereskedelmi és bizományi irodája. =
(Törvénytörvényesen bejegyzett cég.)

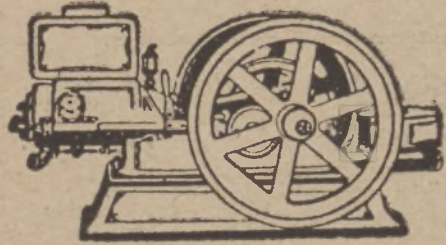
Szarvasmarhákat már kis borjuktól kezdve szintén megfelelően vásárolok.

Kérek ajánlatokat.

BUDAPEST, VII. ker., Alsóerdősor-utca 12. sz. 1/14.
Sürgőnycim Malacos Budapest. Telefon József 15—49

Feljavított sertést, kész hizott sertést, malacot, süldőt, szóval bármilyen sertést megfelelően legmagasab áron vásárolok hizlalás és közélélmelés céljaira.

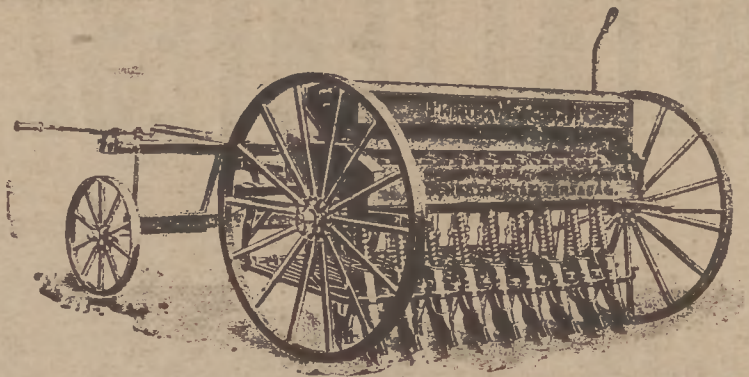
Ekék, boronák, szecska- és répvágók, kukoriczamorzsolók, vetőgépek

valamint az őszi gazdasági munkák elvégzéséhez szükséges összes gépek és műszaki cikkek, továbbá **motorok, darálómalmok, motoros fűrészek** stb. raktárról azonnal szállíthatók, napi árak mellett.

Dénes B. Betéti Társaság-nál, Budapest, Vilmos császár-ut 61/g.

Árajánlattal kívánatra díjmentesen szolgálunk.

szaporításában igen számbavételt érdemlő érték. A siki marha helyén a szimentáli ország-szerte való meghonosítása a termelés növelését jelenti. A szimentáli tenyésztésére azonban kellő óvatossággal kell áttérni, számolni kell azzal, hogy a szimentáli kényesebb természetű állat; jó volna helyenként előbb edzettebb pirostarkákkal, szimentáli keresztezésekkel próbálkozni. (P. o. Bonyhádi.)

A nagyobb gazdaságoknak az állatprodukciónban, vagy helyesebben az állatállomány termelő képességének fokozásában még nagyobb lehet a részük. Itt ellenkezően szó lehet arról, hogy ne többféle hasznosítású állatok tenyésztésére törekedjenek, hanem minden hasznosítási ágazatban azt a szarvasmarhafajtát tenyésztesék, mely abban a hasznosítási irányban a legtöbbet termeli. A nagy tejgazdaságokba *tiszta hollandiai* vagy az angol ayshireit állíthatnák be, hizlalókba *angol husmarhát*, vagy szimentáltit, igaz ökörnek magyar siki szarvasmarhát vagy szimentáltit. Jól tudom, hogy teljesen nem kerülhető el az, hogy teszem kiselejtezett egyéb fajtájú állatok is hizlaldába kerüljenek. A nagy gazdaságokban, hol megvan a szellemi vezetés, a kellő szakértelem, hol a különböző fajtabeli szarvasmarhák igényeit ismerik, az állatok ilyen irányú tenyésztése akadályokba nem ütközhetik. Az elmélet szerint a termelésnek ilyen módon a mainál jóval nagyobbak kellene lennie. Hogy ez nem amolyan hiábavaló feltevés, azt bizonyítja Bergmann Arvid svéd tanár jelentése, mely szerint Argentínában, hol pedig az állattenyésztést ugyiszólván iparszerűen üzik, azon gondolkodnak, hogy a tehenészetekben a spanyol eredetű, argentinai *criollos* helyett ne vegyék-e inkább tenyésztésbe a hollandi vagy ayrshirei tehenet. Olyan országban pedig, hol 29 millióra rug a szarvasmarhalétszám, igen komoly és megfontolást érdemlő cselekedet az ilyen irányú reform megvalósítása.

Összegezve mondhatjuk, hogy a kis gazdaságokban a *többféle hasznosítású*, a nagy gazdaságokban, ha nem is mehetünk ebben az irányban a végsőig, az *egyféle hasznosítású szarvasmarha tenyésztése* a legjövődélmezőbb.

Kérdések és feleletek.

Kérdés. *Meddő üsző megtermékenyítése.*

Van egy ötödik évében levő gyönyörű vöröstarka tehenem, illetve üszöm, melynek még nem volt borjuja. Ismételten megfolytatott, de eredmény sohasem volt. Lehet-e reményem, hogy a szép állat még megtermékenyül és mit tehetek ennek előmozdítására, avagy, mint meddőt, el kell adnom a vágóhidra? **B. D.**

Kérdés. *Halliszt és olajpogácsa hol szerzhető be?*

Kérem tudatni, hogy mesterséges takarmány, p. o. halliszt s olajpogácsa hol kapható? **B.**

Felelet. *Halliszt és olajpogácsa hol szerzhető be?* című kérdésre.

Halliszt valószínűleg hazánkban nem kapható, de tessék erre nézve Hungária főzelék-, gyümölcs- és halkonzervgyárhoz fordulni, Buda-

pest, VI., Országbiro-utca 32. Olajpogácsa és egyéb póttakarmányok, p. o. malomhulladék, malompor, tengeri csutkaliszt és csiraliszt stb. iránt pedig a magyar szent korona országainak korpaközpontjához tessék fordulni Budapest, VII., Károly király-ut 3. szám. **F.**

HIREK.

Személyi hírek. A földmivelésügyi miniszter a m. kir. méneshirtokok és a gödöllői m. kir. koronauradalom gazdasági tisztviselőinek létszámában Dorner Béla és Kemény Géza jószágfelügyelői címmel és jelleggel felruházott m. kir. II. osztályu gazdasági intézőket, továbbá Stokinger Lajos és Szilassy György m. kir. II. osztályu gazdasági intézőket a VII. fizetési osztályba m. kir. I. osztályu gazdasági intézőkké, Greger György, Kónya András, Thaly Dezső, Burg Dezső és Németh László m. kir. III. osztályu gazdasági intézőket a VIII. fizetési osztályba m. kir. II. osztályu gazdasági intézőkké, Kürthy István, Kadar Károly, Novotny Győző, Maula Árpád, Magyar Gyula, Germán József, Zbóray Ferenc, Forster István és Pruzsinszky József m. kir. gazdasági ellenőröket a IX. fizetési osztályba m. kir. III. osztályu gazdasági intézőkké, Bódiz Zoltán, Zsigmond Mihály, Rósa Zoltán, Jeszenszky József báró és Bors Antal m. kir. gazdasági segédtszettek a X. fizetési osztályba m. kir. gazdasági ellenőrökké, végül Bermüller Alajos, Mátéffy Sándor, Tima Lajos Kovács Lajos, Zábráczy Imre és Szántó Ernő m. kir. gazdasági gyakornokokat a XI. fizetési osztályba m. kir. gazdasági segédtszettek kinevezte. A király nagyrákói és kelemenfalvi dr. Rakovszky György miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet és jelleget adományozta, dr. Adler-Rácz József miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel és felsőkapolnai dr. Kakucsy György miniszteri tanácsosi címmel felruházott miniszteri osztálytanácsosokat pedig miniszteri tanácsosokká nevezte ki. Továbbá Győry Loránd és tahvári és tarkeői Tahy Jakab dr. miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsosokat miniszteri tanácsosokká; olgyai Olgay László dr., ráthonyi Reusz Andor dr. és teleki Balogh Sándor dr. miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárokat miniszteri osztálytanácsosokká nevezte ki. A földmiv. miniszter Szandtner Ernő dr. miniszteri titkári címmel és jelleggel, wallersteini Mayer Károly dr. és Gally Kálmán dr. miniszteri titkári címmel felruházott miniszteri segédtitkárokat miniszteri titkárokká, Blaske Lajos dr., Fronius Oszkár dr. miniszteri fogalmazókat és péchujfalusi Péchy Tibor dr. miniszteri segédtitkári címmel felruházott miniszteri fogalmazót miniszteri segédtitkárokká, Czvetkovics Ferenc dr., borostyánkői Egán Imre dr. és Dóczi Jenő dr. miniszteri segédfogalmazókat miniszteri fogalmazókká, Fabiny Tibor dr., Moór Elemér dr. és Lorber József dr. fizetéstelen miniszteri segédfogalmazókat valóságos miniszteri segédfogalmazókká nevezte ki. A hivatalos lap augusztus 17-én megjelent számában a földmivelésügyi minisztérium tisztviselői kara

kitüntetésének egész sorozatát közli. Első helyen említjük fel Mezőssy Béla földmivelésügyi minisztert, akinek a király az elsőosztályu polgári hadi érdemkeresztet adományozta. Ugyancsak az elsőosztályu hadi érdemkereszttel tüntette ki Ófelsége felsőozori és kohanóci Ottlik Iván belső titkos tanácsos, államtitkárt, garamveszelei Kazy József báró belső titkos tanácsos, nyug. államtitkárt és abarai és bartóki Bartóky József dr. belső titkos tanácsos államtitkárt. A második- és harmadosztályu polgári hadi érdemkeresztet adományozta a király a földmivelésügyi minisztérium fenhatósága alá tartozó intézetek sok érdemes vezető és beosztott tisztviselőjének, akik a háboru alatt kifejtett fokozott tevékenységükkel a kitüntetésükre méltán rászolgáltak. Fogadják ez uton is legőszintébb szerencsekívánatainkat.

A tejkérdés rendezése. Értesülésünk szerint a Közélelmezési Hivatalban a legközelebbi napokban értekezletet tartanak a városok tejellátás dolgában. Erre az értekezletre felhívják a nagyobb vidéki városok polgármestereit. Megelőzőleg már Pozsonyban Nyugatmagyarország, Bécs és Pozsony tejellátása érdekében nagyfontosságú értekezletet tartottak, melyen az a vélemény alakult ki, hogy a vármegyék s a tejtermelő uradalmak összes tejkészletét requirálják és csak a felesleget engedjék ki Ausztriába. A legnagyobb tejgazdaságok, Frigyes kir. herceg mosonmegyei uradalmi, a Lónyay hercegi uradalom is Ausztriába szállítják a tejet, melynek betiltását fogják kérni nyugatmagyarországi hatóságok. A vidéken általában a tejárak felemelését sürgetik és erre vonatkozólag már több felterjesztés jött a Közélelmezési Hivatalhoz. Legutóbb Nyiregyháza vonatkozólag emelték fel a tej árát 70, 75, illetve 80 fillérre. Itt említjük meg, hogy a tolnamegyei Szakálhgyészen requirált több ezer liter tej egész nyáron át megsvanyodva érkezett a fővárosba. A tejkquirálás rendszere tehát teljesen csődöt mondott, mint ahogyan ez előrelátható is volt. (Az Ujság).

A korpakérdés és a tejellátás. Zavaros hangok töltik be a magyar közgazdasági élet levegőjét. Korpa fájdalom és korpa-siránkozások különféle hangszereléssel ostromolják a földmivelésügyi minisztériumot, hogy változtassa meg ebben a kérdésben eddig elfoglalt álláspontját. Arról van szó tudniillik, hogy a malmoktól eredő mintegy évi kilenc millió métermázsára tehető korpamennyiségnek 20%-át a Közélelmezési Hivatal 20%-át pedig a földmivelésügyi miniszter hatáskörébe utalják igazságos szétosztás céljából. Jellemző, hogy amelyik pillanatban erre vonatkozóan az első lépés megtörtént, az érdekeltek részéről a legelkeseredettebb düh, panasz és siránkozás kelt a nyomában. Nagyon tanulságos dolog, hogy amelyik pillanatban a kormány hozzányult az egyik középpont ügyvezetéséhez és az ügyvitelre magának szélesebb hatáskört biztosított, mint a réccsapat a megbolygatott nádasból úgy süvöltöznek ki a kellemetlenül érintett magánérdekek, amelyek most telehárogják a magyar levegőget azzal, hogy igazságtalanság, a kisemberre nézve méltánytalanság történt. A földmivelésügyi minisztérium azonban és a Közélelmezési Hivatal halad tovább a maga útján és mint értesülünk, tárgyalást folytat a fővárossal, valamint a többi várossal, hogy milyen módon lehetne az igazságos korpaelosztást a városi tejellátás szolgálatába állítani. A tejtermelés támogatása céljából mintegy 1,800.000 métermázsra korpa fog a Közélelmezési Hivatal rendelkezésére állani és ennek felosztására nézve azt határozták, hogy minden beszolgáltatott liter tej ellenében, amiről a főváros elismervényt állít ki, félkiló korpát fognak a tehentartó gazdáknak kiutalványozni. Hadik János gróf közlelmezési miniszter, aki a tejkérdésnek közegészségügyi szempontból, de főképpen a csecsemő-

KEMNA FORRÓGŐZEKÉI

szabadalmazott

SCHMIDT mérnök doktor hírneves füstöső-tulhevitőjével.

Minden más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevitett rendszert úgy teljesítő-képesség, mint tartósság tekintetében messze felülmúlnak és lényegesen kevesebb szenet fogyasztanak.

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal és költségvetésekkel szolgál:

KEMNA J. BUDAPEST, VI., Vilmos császár-ut 51. Sürgőnyezim: Kemna, Budapest. Telefon 91-21.

A „HANGYA“

a Magyar Gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezete bármely községbe költségmentesen küldi ki megbízottját, a hol fogyasztási és értékesítő szövetkezetet akarnak szervezni. Mielőtt a mozgalmat megindítanák, forduljanak a kezdeményezők utbaigazításért a

„Hangya“ igazgatóságához: Budapest, IX., Közraktár-utca 34. sz.

1915. év végén a kötelékéhez tartozó szövetkezeteknek 228.403 tagja volt. A szövetkezetek tartalék-alapja 6.665.206 korona volt. Az évi tiszta nyereség 568.960 korona, az összes áruforgalom pedig 77.069.069 korona volt. A „HANGYA“ boltok száma ez idő szerint 1400. **Földmiveli népünk erkölcsi emelkedésének és vagyoni gyarapodásának legbiztosabb eszköze a gazdasági szervezkedés a termelés fejlesztése. Az értékesítő kedvezőbbé tétele, a háztartási és gazdasági szükségletek jutányosabb beszerzése csak fogyasztási és értékesítő szövetkezetek útján érhető el.**

halandóság nézőpontjából igen nagy jelentőséget tulajdonít nagy körültekintéssel folytatja a kérdésre vonatkozó tárgyalásokat a főváros illetékes tényezőivel. Remélni lehet, hogy ez a fegyver, amelyet így a közéletmezés a kezébe fog kapni, nemcsak az eddigi tejfölhozatalt biztosítja, hanem nagy öszönzést jelent a további tejtermelésre nézve is. Amennyiben a gazdák biztosabban és rendszeresebben fognak a korpához hozzájutni, abban az esetben a tej árát nem lesz szükséges lényegesebb mértékben fölemelni. Minden okunk megvan tehát, hogy a most folyó tárgyalásokat a legnagyobb érdeklődéssel és helyesléssel kísérjük. (P. H.)

Abraktakarmány-kiosztás. A földmivelésügyi miniszter a budapesti állatállomány abraktakarmány-szükségletére egyelőre 150 vagon zabot és 200 vagon korpát utalványozott. Az állattartók a főváros illetékes hivatala útján kaphatják meg szükségletüket. A kiosztásnál nagy figyelemmel lesznek a kisemberek szükségletére.

A magas husarak fenntartása — állatkivitellel. Az állatárak mesterséges fenntartása érdekében — mint azt megirtuk — Mezössy miniszter 30.000 darab vágóökor kivételére adott engedélyt. Az Újság értesülése szerint az osztrák kormány az üzlet finanszírozásával a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbankot bízta meg, hogy vidéki intézetei és fiókhálózata révén fogja összevásárolni a lekötött vágómarhákat. Az átvett marhák súlyának legalább 550 kg.-nak kell lenni. A gazdáknak a kiviteli engedélyt távirati úton kell kérelmezni a földmivelésügyi minisztérium III. B. főosztályától. Az állatnak a konzervárúnál jobbnak kell lenni. A szállítás szeptember közepéig bonyolítandó le. Az ökoréért minőség szerint 4.80—5.60 korona érhető el. Itt említjük meg, hogy értesülésünk szerint Németország részére is nagyszámu szarvasmarha szállítását vállalta a miniszter. A kivitelre kerülő mennyiséget a gazdasági egyesületek útján akarják biztosítani. Egy-két egyesület már kapott is fix szállítási megbízást. Így a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület legutóbbi választmányi ülésén bejelentette Miklós Ödön nyug. államtitkár, elnök, hogy sikerült kieszközölnie, hogy Németország részére való szarvasmarhaszállításban Borsodmegye 700 darab állattal vehet részt.

A sertésüzlet szabályozása és végleges rendezése ügyében ma reggel 8 órakor értekezletet tartottak a földmivelésügyi minisztériumban. A két óráig tartó konferencián letárgyalták az egész tervezetet, amely állítólag rövidesen nyilvánosságra kerül.

Városi huskonzervgyár Egerben. Eger város képviselőtestületéhez érdekes indítványt adtak be. Az indítványban azt javasolják, hogy a város vásároljon vágómarhát és rendezzen be egy huskonzervgyárat, melyből télen olcsón élelmezheti a legszegényebb néposztályokat.

A Gyapjuközpont 1917 augusztus 27-én tartotta meg első rendes közgyűlését, amelyen a részvényesek elfogadták a társaság igazgatóságának és felügyelő-bizottságának jelentéseit az elmúlt üzletévről és az igazgatóságnak a nyereségelosztás tekintetében előterjesztett indítványát. Az igazgatóság megbízatása lejárván, a közgyűlés az igazgatóságot és a felügyelő-bizottságot újra megválasztotta. Az igazgatóságnak új tagja Márkus Soma miskolci kereskedő. A közgyűlést követő igazgatósági ülés a társaság elnökeivé Weiss Fülöpöt, alelnökeivé Kro-

lopp Hugót és dr. Metzler Jenőt újra megválasztotta.

Az Erdélyi Méhész Egyesület választmánya a múlt héten tartotta meg Kolozsváron nyári ülését az egyesület Mészáros-utcai gyártelepén dr. Zsögön Béja elnöke alatt. A gyűlésen dr. Balázs Ferenc főtitkár előterjesztésére a folyó évi közgyűlés idejét szeptember 23-ra tűzték ki. Letárgyalták az 1916—17. évi zárszámadásokat, vagyonmérleget és megállapították az 1917—18. évi költségelirányzatot. Elhatározták, hogy egy közvetítési osztályt állítsanak fel. Az egyesület gyárának szervezeti és szolgálati szabályzatát főtitkár bemutatta, ennek tüzetesebb áttanulmányozására egy bizottság küldetett ki. Elhatározták, hogy amennyiben az idő és a körülmények kedvezni tognak, az idei ősz folyamán egy vándorgyűlést fognak tartani. Török Bálint gazdasági egyetemi titkár a terv felett örömet fejezte ki és indítványozta, hogy a gyűlés Tordán tartassék meg és meghívta a méhészetet a gazdasági egyesület nevében Tordára. Az indítványt és meghívást egyhangulag és örömmel fogadták el és Tordára fogják ezt összehívni.

Sertésvéreleség a gyakorlatban. Értesülésünk szerint az „Unio“ takarmánygyár által készített sertésvéreleség oly nagy mértékben rendelik gazdáink az elért jó eredmények folytán, hogy a gyár már csak szeptemberi szállításra fogad el előjegyzéseket. Nagy mértékben próbálták ki az eleség etetését, tudomásunk szerint a következő uradalmak és gazdaságok: báró Nopcsa Elekné, gróf Almásy Dénes, Mindszentantalgói Hitbizományi uradalom, báró Inkey Pál, gróf Sztray Sándor, dr. Hircs Alfréd, Braun Dező, Milkó Mátyás, Deutsch Mór és Albert stb. stb. Olvasóink figyelmébe ajánljuk, hogy amennyiben a közeledő őszi idényre szükségletüket fedezni akarják, már most jegyeztessenek elő őszi szállításra a gyárnál.

Budapesti szurómarhavásár.

Hivatalos jelentés. 1917. szept. 6.

Főhajtás és árak:

654 Magyar élő borjú	510—530 (565—600)	450—600
— Magyar öltött borjú	—	—
— Galicziai borjú	—	—
— Öltött bárány párja	—	—
95 Rugott borjú	400—400	—
— Élő bárány párja	—	—
— Öltött göbolye	—	—
Eladatlan.	—	—

Budapesti vágómarhavásár.

Hivatalos jelentés. 1917. szept. 6.

Főhajtás és árak:

591 Bika	I. 540—630	II. 400—530	III. —
478 Magyar hizott ökor	510—570	440—500	420—470
176 Tarka hizott ökor	560—650	450—550	430—490
— Magyar legelőmarha	400—430	340—390	—
— Boszniai ökor	—	—	—
222 Magyar tehén	—	320—440	—
1095 Tarka tehén	—	340—535	—
59 Bivaly	—	280—440	—
109 Növendékmarha	—	260—330	—
4262	—	—	—
Eladatlan 1000.	—	—	—

A felhajtás 1179 darabbal több volt a múlt hetinél. Irányzat anyha. Árak változatlanok.

Vásári jelentés: Budapesten, 1917. évi szeptember hó 6-án tartották a lóvásárt. A vásári forgalom élénk.

Jegyeztetett jobb minőségű lovakból:	Fel-hajtás	Eladatott	Árak kor.-ban
a) hátsó	34	7	140 570
b) könnyebb kocsi (jukker stb.)	115	43	1800 2100
c) nehezebb kocsi (hintós)	96	37	2100 3300
d) igás kocsi (nehéz nyugati faj)	148	70	2500 4500
e) könnyű	111	76	360 1280
II. Közép minőségű lovakból:	—	—	—
a) nehezebb félék (fuvaros ló stb.)	—	—	—
b) könnyebb félék (parasztló stb.)	—	—	—
III. Alarendelt minőségű lovakból	418	335	70 900
Összesen	922	568	—

Székesfővárosi vágóra vásároltattott 13 darab. 2. Wien-i vágóra vásároltattott 81 drb. 3. Tulajdonjogra gyanus ló lefoglaltattott. — Ragályos betegségre gyanus ló lefoglaltattott. — 5. Takonykór miatt a gyermeksterhez küldetett — drb.

Az állati betegségek összegezése augusztus hó 30-án.

A betegség neve	Összesen		A múlt heti állapot-hoz képest		több		kevesebb	
	középg	udvar	középg	udvar	középg	udvar	középg	udvar
Lépfene	383	453	6	11	—	—	—	—
Veszétség	365	380	—	—	7	5	—	—
Takonykór	39	45	—	2	—	—	—	—
Ragados száj- és kö-römfájás	666	5162	25	165	—	—	—	—
Juhhimlő	7	43	—	—	—	—	—	—
Ívrszevi hólyagos kiütés	12	36	—	11	—	11	—	—
Rühkór	559	1147	—	—	36	22	—	—
Bivalyvesz	27	55	5	12	—	—	—	—
Sertésorbáncz	160	674	—	—	20	23	—	—
Sertéspetis	864	5745	—	—	22	196	—	—

Vásári tudósítások.

Országos vásárok. 1917 szeptember 10-től szeptember 17-ig.

Szeptember 10. Avasfelsőfalu, Bács, Bácsalmás, Bántornya, Bátorkeszi, Battyánd, Belezna, Borsa, Dézna, Feled, Felsővisó, Hédevar, Hosszúhetény, Ipolyság, Ipánmező, Lajosmizse, Lelesz, Lovasberény, Martonvásár, Mohács, Munkács, Nagyatád, Nagycsákány, Nagyhöflány, Nagyvárad, Nagyvázsöny, Nyitraháza, Pécel, Pilisvörösvár, Polgárdi, Réten, Sárbogárd, Szegszárd, Szomolány, Szucsány, Técső, Tiszakálmánfalva, Trencsén, Vágújhely, Vásárosmiske, Vásárosnamény, Zalaegerszeg, Zsámbok, Zseliz.

Szeptember 11. Becsehely, Drassó, Felsődiós, Illava, Késmárk, Kurima, Miava, Pápa, Szatmárnémeti, Szentelek, Vágsellye, Zám.

Szeptember 12. Balatonfüred, Beregszász, Bihar-diószeg, Garamszőlős, Görgényszentimre, Hajdunánás, Homonne, Jókut, Körösmező, Nagymagyar, Szilágycseh, Szobránc.

Szeptember 13. Alsónyárasd, Felsőszivágy, Hajdudhász, Jánk, Losonc, Malacka, Marosugra, Nagy-kikinda, NagyLucska, Nyirbátor, Puhó.

Szeptember 14. Abaujszina, Borostyánkő, Győr-asszonyta, Körösladány, Lajtafalu, Lippa, Magyar-szentiván, Margitta, Márkod, Mocsonok, Nagyszében, Répceszemere, Répceszemere, Sopronkeresztur, Szakcs, Szebelléb, Szentkereszt, Turdossin, Végvár, Zalabaksa.

Szeptember 15. Adony, Alsóság, Kaca, Kővágószőlős, Somogyuszil, Szászvár, Szentes, Víziszentgyörgy.

Szeptember 16. Baja, Gyertyámos, Jászárohszálás, Kiskundorozsma, Koka, Martonos, Mezőkeresztes, Pacsér, Párdány, Rudna, Szabadszállás, Szenttamás, Turkeve, Zagyvarékás

Szeptember 17. Csege, Cserföld, Csipkerek, Erdőd, Fehérgyarmat, Feketeadó, Fertőszentmiklós, Guta, Kál, Körösbökény, Kötelek, Nagykaroly, Nagysalló, Ólubl, Orsdva, Paks, Patca, Pomogy, Sárköz, Selmechánya, Somlóvásárhely, Szilágycsörön, Szőny, Tamási, Tenke, Tokaj, Törökoppány, Várna, Zákamene.

Sovány sertésárak. **Url Rezső** bizományos, VIII., Népszínház-utca 22. Eredeti tudósítás 1917. szeptember 6.

Ár elősúlyban 4% engedmény.

Vészen átment	60—100 kg. fill.	600—600
—	100—120	600—600
—	120—160	600—600
—	160—200	600—600
Vészen át nem ment	60—100	580—580
—	100—120	580—580
—	120—160	580—580
—	160—200	580—580

Irányzat élénk az árak szilárdak.

Felölős fészkesztő, kiadótulajdonos: **MAILÁTH LASZLO**
Szerkesztő: **FEHÉR ZOLTÁN.**

BUDAPEST
Népszínház-utca 22.

Rövidített elrgönyozimom:
SERTBIZMÁNY
BUDAPEST.

TELEFON:
József 22—41.

Sertésstenyésztők és sertésbizalmok ha jószágukat értékesíteni kívánják forduljanak bizalommal

URL REZSŐ sertésbizományi céghez.

Vevők állandóan előjegyezve!

Meg nem felelőért pénzt vissza! Óvakodjunk silány utáztatoktól és valótlan hirdetésektől! Óvakodjunk csőgurntblól készült loszerszámoktól, amelyek impregnálva vannak s ha megázna, megkeményednek és feldörzsölik a lovat!

**Bőrrel kombi-
nált kiprobált**

IGÁSLÓSZERSZÁM

amely áll: 1 pár hám, kantár és gyeploból, igen erős kenderhevederből, csatos és csatolando részek, szügy eleje erős szijbőrből, vastag filcbéléssel, 1 pár lóra komplett, nagyon erős 190 K, extra erős 225-240 K, elpusztíthatlan, bőrt felülmuló extra-extra 260-300 K. Legjobb referenciák. Kőtűfék dbja 6 K, elpusztíthatatlan istráng dbja 6 K és feljebb

Eddig többek közt a következő uradalmaknak szállítottunk: Főhercegi urad. Albrechtfeld. Herceg Hohen oche S., Szob. Örgyöt Pallavicini Edéné, Gróf Almássy, Kétegyháza. Dr. gróf Almássy Imre, Gróf Andrassy Géza, Gróf Andrassy György, Gróf Andrassy Sándor, Gróf Cziráky uradalma, Gróf Dessowffy, Gróf Draskovitch Iván, Ciganka, Gróf Eszterházy Pál, Gróf Eszterházy, Algóska, Gróf Festetics Samu, Gróf Hoyos, Gróf Hunyady Károly, Gróf Károlyi Imre, Gróf Károlyi Lajos, Gróf Lónyay Lajos, Gróf Meram Jánosné, Gróf Pongrácz, Gróf Sennyei Béla, Gróf Sennyei Géza, Gróf Széchenyi A. P., Gróf Széchenyi Domonkos, Gróf Teleky László, Gróf Wilczek Vilmosné, Özv. gróf Wenckheim Fr., Gróf Zichy János, Báró Springer, Arad-Csanádi vasutak, Cukorgyár Oroszka, Csákányi Marx János, Distriktverwaltung D.-Miholjac, Jankamajori uradalom, Lebach Károly, Zalaváry Apátság. 805

Megrendelhető: SINGER RÓBERT szijgyártó, törv. bejegyzett cégnél, BUDAPEST, VI. kerület, Vasváry Pál-utca 4. szám.

Husrostos

Baromfi eleség

kilója 1 korona.

25-30% fehérnye, valamint hus- és csontliszt tartalmánál fogva kiválóan alkalmas a csont- és izomképződés elősegítésére. 4½ kg.-os postacsomagokban (csomagolási költséggel együtt) 5 korona. Nagyobb mennyiségek vételénél 5% engedmény. Kapható a

Veterinaria Vegyészeti Részv.-Társ.-nál,
Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 18.
Bejárat a kertben!

Szállítás csakis utánvét mellett.

Vigyázat! óvakodni a megtévesztéstől!

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen véd. e.

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKANIN“

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölülmul minden más I doboz ára 5 K irtószert.

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a **PATKANIN** gyár egyedüli elárúsítója, a Torontali Agrárbank Hészvenytársaság, Nagybecskereken.

Legmagasabb áron veszünk

vagontételekben

**cukorrépafejet,
takarmánykukoricát,
takarmányrépát,
csicsókát őszi szállításra.**

Ajánlatokat kér

Erényi Sándor gazdasága, Biri, Szabolcs vármegye.

200 darab yorkshirei választott malac és 60 darab yorkshirei tenyészkoça **eladó**, igen szép kifejlett fiatal anyák.

Galgóci hitbizományi uradalom intézősége, Galgóc, Nyitra megye, Nagymajor.

**13 hasas, 3 éves pinzgauai tehén,
1 pinzgauai bika, 10 pinzgauai borju**

6 koronáért különként eladó. Redawinkel, Alsó-Ausztria átadandó.

Bendekovits Ottó, Redawinkel, Nieder-Österreich

STAHEL és LENNER

trieur- és lemezlyukasztó-gyár

BUDAPEST, VI., Angyalföld, Országbiró-utca 44-46. sz.

Ajánljuk **TRIEURJEINKET** és **OSZTÁLYOZÓ GÉPEINKET** gabona és hüvelyesek tisztítására és osztályozására.

TÖREKROSTÁK és mindenfajta **LEMEZROSTA** gőzcséplőgépek számára.

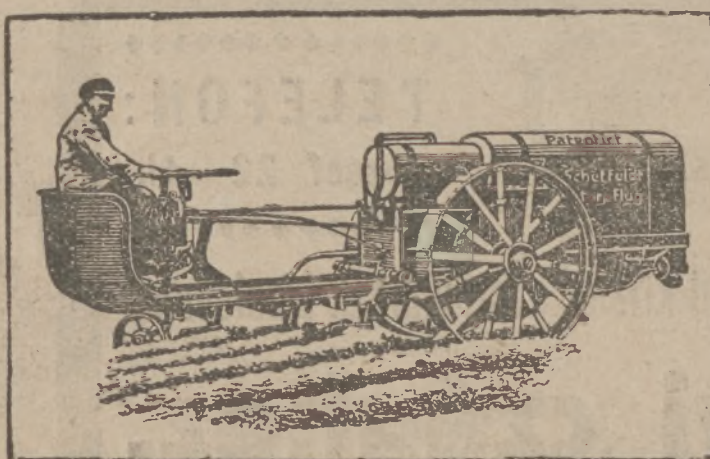
MOTORSZÁNTÓ- EKÉKET © STOCK

W. D. és egyéb kiváló német gyártmányut, 1911/12 és 1913. típus, valamennyit üzemképes jó karban

Szeptember hóban szállithatunk.

Magyar Általános Gépgyár R.-T. Budapest, VI., Váci-ut 141. szám.

792

A kigazdák szántógépe a Scheffeldt-féle 40 HP motoreke.

Előjegyzéseket elfogad a magyarországi vezérképviselőt:

FLEISCHL SAMU cég géposztálya, Budapest, V. Nádor-u. 28.

Dijtalan mérnöki kiküldetés!